

ACC. N:R M. 15284:1-9.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *J. Rosengren, Hedvigsdal*
Härad: *Ingelstad* Berättare: *Frans Ljöbeck, Valleberga*
Socken: *Valleberga* Berättarens yrke: *smedmästare*
Uppteckningsår: *1961* Född år ..... i .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

(Inl. av J. Fransson)

I nu den. s. 1-9.

LuF 111

Min förhädare Frans
 Pjöbecks farfar hade en smedja
 i sin röder an Lödungs bygd
 Den nedlades på 1890-talet. Han hade
 3 söner och 3 döttrar. Alla de
 sönerna lärde smedyrket av sin far
 Ola och vid verk till Amerika och
 Lars arbetade några år hos sin far
 varefter han fick arbete hos en
 smed som hette Billgren i Lödungs
 bygd denna verksamhet blev nedlagd,
 holligen vid skilshiflet.
 Verksamheten låg invid präst-
 gården och en dag kom prästman
 och hinner som, som var gäst
 i församlingen, till smedjan i ett
 ärende. När prästman fick se
 stället blev han förvånad över en

på den järnhög och tog den i span-
 hornet och utbrast "e de järn allt-
 samman de, e de ink ha in i
 ett"? Då drog berättarna på smilens
 vilhel på barn observerade, och sa till
 "protin nan" by ink du dig in
 de du smilte. Man får ha att
 järnet var värdefullt, vilket var
 17 år per kilo, och färdigt smide
 kostade 30 in år 1893.

Lars Hjörbeck, som var född
 den 6 sept. 1841, gifte sig 1864 och
 bosatte sig i Vallberga å nr 5 i ett
 äldre hus, var han innehade
 verkstad. Långt tidigt inköpte han en
 kornstredare och byggde tämligen
 ett berringshus här och innehade
 en ny verkstad i samma byggnad

Lars Pjöbeck tillverkade dels äh- och
dels lastvagnar. Priset var omkring
110:- vilken summa infördes på
barnens årskonto.

Den 1. okt 1894 invigdes Ystad-
Särsnäs järnväg. Samtidigt startade
Köpingebro och fabriks sin första
kampanj, vilket hade stor betydelse
för bygden och inte minst för
medelna, och så kom den första
billsoraren till. År 1894 bodde en
kanthandlare Ola Bengtson å nr
15 i Vallbyga, en maskinherman
man end. tidens krav. Han och
L. Pjöbeck hjälpte åt att göra den
första billsoraren, åtminstone i
den här delen. Sedan tillverkades
många sådana, som leverades

till flera häraden. Povel var 30 år
 L. Sjöbeck hade nio barn, sex
 pojkar och tre flickor. De nio ären
 av sin levnad var han riktlig,
 och sonen Frans, den riktige i
 ordningen, fick över taga skötseln av
 verksamheten. Lönen var 250:- om
 året och fick växa. Tre av L.
 Sjöbecks söner lärde med yttel
 av sin fader. Frans Sjöbeck berättar
 att han som skolpojke, efter
 arbets tidens slut, skeddde häsko-
 järn till sina skolkamrater.
 Material utgjordes av gamla häsk-
 skor som utmidde till
 $\frac{3}{4} \times \frac{1}{8}$ och formades efter häskor
 och spikades fast med gamla
 häskorön, 5 st i fram och 3 st

i klackjärnet. Priset för en ungjäs
var 25öre. Ett annat arbete under
skoldagen var att rihla och ricka
hårskosömm. Accredit var 2öre per
100 st.

Tre tids arbete förhåll under
tårtingdagen och bl. a. smiddes
huvblad åt bordenas drängar. För
drängen hade förhöret ett märke
bröd vid matberedning och när ett
hem behöf bröd väjde 8.5 kg. för lär
man att det ville till en hustru av
god behjufferhet om man betänker
att brödet skedd var en månads
gammalt. Staden smiddes av två
delar lancehjärn och en del
Fagersta fjäderbål som inlägg.
Vilket sammanväldes i fyren och

ur midder till blad och kånge samt
försägs med ett härskeft Allt för 25 öre
per st.

Under vintern när märket
fallit på bestod arbetet i att av
gamla härsken utvinna $\frac{1}{4}$ " fyrkant-
stäm och sedan tillverka härskehorn
av dessa. Även under härsken
vid ljuset från ånsjan till det
arbetet dagen var slut för dagen
blodhan ätte på kvällen.

Frans Ljöbeck inhäddde i
lära år 1892 till 1906 gifte han sig
och övertog sin faders hustru. En
engång, 8 st gamla sken anlades
bestod i h. T. o. m. prutades detta
gen med till 80 öre av bl. a.
han under ordföranden. Detta utan

avseende på en häden var väl
förhad eller bångryg. En del
bänker hade häderlägt på accord
och betalade då 10-12 kr per år
och avsåg 2 nyheteringar och 4
untäggningar. År hederen höll sig
hvar.

Frans Pjöbeck är häden som
en mycket riklig ygherman
och han höll sitt ygher i åra.
Han för bod med hiden och så att
ett gott arbete är värt sin lön.
I 1914 var han ett par år för-
äldra hem och uppford en ny
bostad i villastil och hiden
var 7000 kr. Han hade nära år
tidigare byggt en ny vohstad.
Den 25 nov. 1920 skedd den första

den förändring har, Lödunge och
Vallberga ena gårdar, var då
blar med ett bygge och skänner
stämpel på. Vår bader utskades
med motor driven barmaskin,
svan, din maskin och fläkt.
Arbet uppgiferna hade skat och
104 hästar försägs med korberke.

7 ett äbler skap hade
Fjöbeck 6 barn, 3 pojkar och 3
 flickor. Två pojkar gick ut tiden
som barn. Den tredje sonen Frans
Benjamin lärde smedskhet av sin
far, men efter tekniska studier
gick han till bilbranschen.

När var bis att Frans Fjöbeck
i sin religiösa övertygelse byggde
en missionsal, som han under

många är upptät för missionens verk-
samhet

Den 15 januari 1941 överlät
Trans Pjöbeck sin verksamhet och
bostad till underbefordrad, som
sedan den bedrivit landbruksverksamhet
samma är verksamheten verksamheten
med gas- och olje och utrustning,
jämför andra moderna hjälpmedel

Den 1 jan 1960 utlades land-
bruksmedel och en omfattning,
har skett till en modern an-
läggning av tillverkning